

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Martina Lachmanna a JUDr. Jaromíra Klepše v právní věci

žalobce: **A. S. Z.**

t.č. ve Vazební věznici [XX]

zastoupeného Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, advokátem,
sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1

proti

žalovaným: **1. Ministr vnitra České republiky**
2. Ministerstvo vnitra České republiky

oba sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaných v řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany v České republice

takto:

- I.** Žaloba **se** v části, jíž se žalobce domáhal, aby soud ministru vnitra České republiky uložil povinnost vydat do 7 dnů od doručení rozsudku rozhodnutí o rozkladu podaném žalobcem dne 2. 5. 2017 proti usnesení Ministerstva vnitra České republiky, ze dne 7. 4. 2017, čj. OAM-44/LE-LE05-LE05-PŘ-2016, **zamítá**.
- II.** Ve zbytku **se** žaloba **odmítá**.
- III.** Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Předmět řízení a obsah žaloby

1. Žalobce se žalobou na ochranu proti nečinnosti obou žalovaných domáhá toho, aby soud ministrovi vnitra České republiky (dále jen „**žalovaný 1**“) uložil do 7 dnů od doručení rozsudku vydat rozhodnutí o rozkladu podaném žalobcem dne 2. 5. 2017 proti usnesení Ministerstva vnitra České republiky (dále jen „**žalovaný 2**“) o přerušení řízení ze dne 7. 4. 2017, čj. OAM-44/LE-LE05-LE05-PŘ-2016, a dále aby žalovanému 2) uložil do 7 dnů od doručení rozhodnutí žalovaného 1) o podaném rozkladu za předpokladu zrušení rozhodnutí o přerušení řízení žalovaného 2) na základě žalobcem podaného rozkladu vydat konečné rozhodnutí ve věci udělení mezinárodní ochrany žalobci na základě jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalobce se v podané žalobě rovněž domáhá, aby soud žalovanému 2) uložil povinnost do 7 dnů od doručení rozsudku sdělit žalobci stav a důvody průtahů v řízení o mezinárodní ochraně.
2. Žalobce v podané žalobě předeslal, že dne 11. 4. 2016 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Na základě takto podané žádosti proběhlo podle žalobce dne 10. 5. 2016 v prostorách Vazební věznice Praha Pankrác, ve které se žalobce nachází v souvislosti s dosud pravomocně neskončeným trestním řízením, ústní jednání s pracovníkem žalovaného 2). Žalobce dále poukázal na to, že žalovaný 2) dne 7. 4. 2016, tedy až po roce, vydal usnesení čj. OAM-44/LE-LE05-LE05-PŘ-2016 (dále jen „**Usnesení o přerušení**“), kterým přerušil řízení o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“), a to s odkazem na § 64 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“). Žalobce uvedl, že proti Usnesení o přerušení podal dne 2. 5. 2017 prostřednictvím svého právního zástupce rozklad k rukám žalovaného 1). Do dnešního dne však žalobce nedostal od žalovaných podle žalobních tvrzení odpověď, a to přes mnohačetné telefonické a elektronické žádosti o sdělení stavu řízení a přes podanou žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti.
3. Žalobce nečinnost žalovaných spatřoval v nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ve smyslu § 27 odst. 1 zákona o azylu s tím, že rozhodnutí o žádosti žalobce mělo být vydáno bez zbytečného odkladu, nejpozději však do šesti měsíců ode dne, kdy byly žalobcem poskytnuty údaje k podané žádosti, což se stalo dne 10. 5. 2016. Žalobce poukázal na to, že v posuzované věci nebyla prodloužena lhůta pro vydání rozhodnutí o žádosti podle § 27 odst. 2 zákona o azylu, jež umožňuje prodloužení lhůty až o devět měsíců, resp. žalobce o takovém prodloužení lhůty nebyl žalovanými vyrozuměn.
4. Žalobce v podané žalobě rovněž poukázal na to, že bezvýsledně vyčerpал všechny prostředky, které právní předpisy poskytují k ochraně proti nečinnosti správního orgánu, když se dlouhodobě domáhá sdělení stavu řízení a rovněž podal žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti ministru vnitra. Ani po podání této žádosti však podle žalobce nebyly ze strany žalovaných přijaty žádné kroky, což dle přesvědčení žalobce svědčí o tom, že oba žalovaní nerespektují právní předpisy upravující předmětné správní řízení.

5. Dle názoru žalobce byla v důsledku postupu obou žalovaných porušena ustanovení zákona o azylu upravující lhůty pro vydávání rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany, a porušeno právo žalobce na vyřízení věci bez zbytečných průtahů ve smyslu § 6 odst. 1 správního řádu a v neposlední řadě rovněž právo žalobce na informace ve smyslu článku 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, potažmo podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

II.

Vyjádření žalovaných a replika žalobce

6. Žalovaný 2) ve vyjádření ze dne 28. 3. 2018 navrhl odmítnutí žaloby z důvodu nevyčerpání právních prostředků na ochranu před nečinností, které žalobci poskytoval správní řád, konkrétně pak z důvodu nepodání žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu.
7. Žalovaný 2) odmítl, že by byl v předmětné věci nečinný. Uvedl, že ve věci žalobce zahájil dne 12. 4. 2016 správní řízení o udělení mezinárodní ochrany. V průběhu správního řízení bylo dle žalovaného 2) zjištěno, že proti jmenovanému je v České republice vedeno trestní řízení u Městského soudu v Praze, sp. zn. 56 T 7/2016, a to pro podezření ze spáchání trestného činu loupeže podle § 173 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**trestní zákoník**“) a trestného činu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku dle § 234 odst. 1 a odst. 4 písm. a) trestního zákoníku. Se zřetelem k tomu, že trestní řízení dosud nebylo pravomocně ukončeno, přerušil žalovaný řízení Usnesením o přerušení vydaným podle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu s tím, že je nutné vyčkat ukončení trestního řízení, neboť zodpovězení otázky, zda se žalobce dopustil jednání sankcionovaného v ustanovení § 15a zákona o azylu, je pro vedení správního řízení ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany a následné vydání rozhodnutí v této věci podle žalovaného 2) zcela klíčové. Žalovaný 2) doplnil, že v případě shledání žalobce vinným z jemu přičítaných trestných činů by totiž popsane okolnosti odůvodňovaly aplikaci exkluzivní klauzule podle § 15a zákona o azylu na daný případ, v jejímž důsledku by již nebyly posuzovány jím deklarované obavy z návratu do země původu ve vztahu k důvodům pro udělení mezinárodní ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu.
8. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného 2) ze dne 15. 6. 2018 setrval na své žalobní argumentaci. Zpochybnil přitom tvrzení žalovaného 2) ohledně toho, že nepodal návrh na uplatnění opatření proti nečinnosti ve smyslu správního řádu. Žalobce poukázal na to, že žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podal dne 16. 1. 2018. Zároveň předestřel důvody, pro které byl přesvědčen, že takovou žádost ve vztahu k nečinnosti ústředního správního orgánu s ohledem na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2009, sp. zn. 1 Ans 2/2009, podávat ani nemusel. Žalobce dále v podané replice zpochybnil argumentaci žalovaného 2) stran relevance výsledku trestního řízení vedeného proti žalobci pro udělování mezinárodní ochrany a označil ji za nepřipadnou. Žalobce v této souvislosti uvedl, že výsledek tohoto trestního řízení má vliv pouze na udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, nikoliv však na udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 zákona o azylu, přičemž žalovaný 2) mohl dle přesvědčení žalobce bez ohledu na probíhající trestní řízení rozhodnout o udělení azylu. Žalobce podotknul, že (případně žalobci udělenou) doplňkovou ochranu lze ostatně odejmout dodatečně postupem podle § 17a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

III. Posouzení Městským soudem v Praze

9. Městský soud v Praze se nejprve zabýval otázkou, zda je žaloba směřující proti takto vymezené nečinnosti žalovaných ve správním soudnictví věcně projednatelná.
10. Městský soud v Praze přitom dospěl k následujícím závěrům.
11. Podle § 2 s. ř. s. poskytují správní soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.
12. Podle § 4 odst. 1 písm. b) s. ř. s. rozhodují soudy ve správním soudnictví o ochraně proti nečinnosti správního orgánu. Bližší podmínky vymezující rozsah této ochrany poskytované správními soudy jsou stanoveny v § 79 odst. 1 s. ř. s., podle něhož je žalobci umožněno domáhat se žalobou proti nečinnosti správního orgánu zásadně jen toho, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo vydat osvědčení.
13. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.
14. V projednávané věci dospěl soud s ohledem na povahu žalobou vytýkané nečinnosti žalovaných v rozsahu žalobní části návrhu žalobce, „aby žalovanému 2 byla uložena povinnost do 7 dnů od doručení rozsudku sdělit žalobci stav a důvody průtahů v řízení o mezinárodní ochraně“, k závěru, že není splněna jedna z podmínek řízení, kterou je pravomoc soudu k rozhodnutí o takto žalobcem specifikované formě nečinnosti žalovaného 2), neboť ji nelze podřadit pod rozsah ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Takový nedostatek podmínek řízení je přitom v posuzované věci neodstranitelný
15. Soud připomíná, že podle § 79 odst. 1 s. ř. s. „ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.“ Podle odst. 2 téhož ustanovení je žalovaným „správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.“
16. Žalobce v předmětné části žalobního petitu požaduje, aby soud žalovanému uložil povinnost sdělit žalobci stav a důvody průtahů v řízení o mezinárodní ochraně.
17. Nejvyšší správní soud v obdobných případech opakovaně konstatoval, že ve správním soudnictví se lze žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 odst. 1 s. ř. s. domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo vydat osvědčení. Ve správním soudnictví se však nelze dovolávat ochrany proti jakékoliv pasivitě správního orgánu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2004, čj. 1 Ans 1/2003 - 50). Pravomoc soudu k poskytnutí ochrany před nečinností správního orgánu podle části třetí hlavy druhé dílu druhého s. ř. s. je dána jen tehdy, pokud je žalobou požadována ochrana proti nečinnosti správního orgánu spočívající v tom, že správní orgán nerozhodl o věci samé, či nevydal osvědčení, přestože tak byl v souladu

se zákonem povinen učinit. Citovaný § 79 odst. 1 s. ř. s. chrání před nečinností správního orgánu s důsledkem nerozhodování ve věci samé, nikoliv však před jinými procesními vadami správního řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2004, čj. 2 Ans 1/2004 - 64, publikovaný pod č. 670/2005 Sb. NSS).

18. V rozsudku ze dne 23. 3. 2017, čj. 9 Azs 344/2016 - 22, Nejvyšší správní soud připomněl, že smyslem a účelem správních i soudních prostředků obrany proti nečinnosti není to, aby správní orgán ve věci činil nějaké úkony, ale to, aby bylo dosaženo cíle správního řízení, tedy konečného rozhodnutí ve věci samé, případně vydání osvědčení. Obdobně v rozsudku ze dne 5. 2. 2015, čj. 9 Afs 279/2014 - 29, publ. pod č. 3199/2015 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Smyslem nečinnostní žaloby podle § 79 s. ř. s. je posoudit, zda správní orgán je nečinný, a pro tento případ mu nařídít vydání rozhodnutí či osvědčení. Soudní řízení pak končí vydáním rozsudku, jímž se správnímu orgánu nařizuje vydat rozhodnutí či osvědčení ve stanovené lhůtě. Smysl řízení je však dosažen až samotným faktickým vydáním rozhodnutí či osvědčení.*“
19. Jak vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 1. 2008, čj. 9 As 76/2007 - 52, „*[v]e správním soudnictví se lze žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle ust. § 79 odst. 1 s. ř. s. domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo vydat osvědčení. Ochrany ve správním soudnictví se však nelze, jak připomněl Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 1 Ans 1/2003 - 50, stejně jako v řadě dalších rozhodnutí, dovolávat proti jakékoliv absenci činnosti správního orgánu. Dovolání se ochrany u správního soudu je omezeno na případy, kdy ve správním řízení správní orgán má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení, má tak učinit v určité zákonem stanovené lhůtě a žalobce vyčerpal, pokud mu je ovšem příslušný procesní předpis zakládá, zákonné prostředky k ochraně před nečinností správního orgánu. K vynucení jiného konání správního orgánu než je vydání rozhodnutí nebo osvědčení však nikomu žalobní legitimace založena není a není založena ani pravomoc soudu rozhodovat v řízení proti jiné nečinnosti správního orgánu než proti takové, která spočívá v absenci vydání rozhodnutí nebo vydání osvědčení. V tomto směru je tedy určující, že pravomoc soudu k poskytnutí ochrany před nečinností správního orgánu vydáním rozhodnutí podle části třetí hlavy druhé dílu druhého s. ř. s. je dána jen tehdy, pokud je žalobou požadována ochrana proti nečinnosti správního orgánu spočívající v tom, že správní orgán o věci samé nerozhodl, či nevydal osvědčení, přestože tak byl v souladu se zákonem povinen učinit.*“
20. Žalobce se v předmětné části podanou žalobou domáhal, aby soud žalovanému 2) uložil povinnost sdělit stav a důvody přerušení řízení, nedomáhal se tedy v této části vydání rozhodnutí ve věci samé ani osvědčení, dokonce ani vydání jiného rozhodnutí správního orgánu, ale toliko neformálního sdělení informací týkajících se řízení. Rozhodování o takovém návrhu však v souladu s výše uvedenými judikatorními východisky pravomoc správních soudů podle s. ř. s. nepokrývá. Takové žalobcem požadované sdělení nepředstavuje ani správní rozhodnutí, jímž se ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva a povinnosti, a ani osvědčení coby specifický typ jiného úkonu vydávaného správním orgánem podle části čtvrté správního řádu.
21. Soudu proto nezbylo, než žalobní návrh v této části pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. z důvodu nedostatku pravomoci zdejšího soudu o takovém návrhu žalobce rozhodovat.

22. Soud dále při vědomí výše popsaných judikatorních mantinelů přistoupil k posouzení žaloby v části, již se žalobce domáhal, aby soud uložil žalovanému 1) povinnost vydat do 7 dnů od doručení rozsudku rozhodnutí o rozkladu podaném žalobcem dne 2. 5. 2017 proti Usnesení o přerušení.
23. Soud v návaznosti na výše uvedené zdůrazňuje, že podle ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu se žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu lze domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2004, čj. 2 Ans 4/2004 - 116, publ. pod č. 506/2005 Sb. NSS, či ze dne 19. 8. 2009, čj. 8 Ans 6/2009 - 83, plyne, že se žalobou na nečinnost nelze domáhat vydání procesního rozhodnutí.
24. Žalobce se však žalobním návrhem v předmětné části domáhá toho, aby soud žalovanému 1) uložil povinnost vydat rozhodnutí o rozkladu proti Usnesení o přerušení a domáhá se tedy cestou podání nečinnostní žaloby v režimu § 79 a násl. s. ř. s. vydání rozhodnutí procesní povahy, resp. rozhodnutí, kterým se upravuje toliko vedení řízení. Rozhodnutí o rozkladu proti Usnesení o přerušení nepochybně není svou povahou rozhodnutím ve věci samé.
25. Se zřetelem k závěrům vyplývajícím z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu (srov. rovněž závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2015, čj. 10 As 107/2015 - 44, bod 30) proto soud žalobu v této části zamítl jako nedůvodnou podle § 81 odst. 3 s. ř. s., neboť žalobce se tímto návrhem domáhal vydání rozhodnutí procesní povahy, nikoliv rozhodnutí ve věci samé.
26. Zbývajícím žalobním návrhem se pak žalobce domáhal toho, aby soud rozsudkem žalovanému 2) soud uložil povinnost vydat do 7 dnů od doručení rozhodnutí žalovaného 1) o žalobcem podaném rozkladu za předpokladu zrušení Usnesení o přerušení konečné rozhodnutí ve věci udělení mezinárodní ochrany žalobci na základě jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Jakkoli žalobce spojoval i tento svůj žalobní návrh s rozhodnutím o rozkladu proti Procesnímu usnesení, je z podané žaloby zjevné, že se žalobce domáhá toho, aby soud žalovanému 2) uložil povinnost vydat v soudem stanovené lhůtě rozhodnutí ve věci samé o žalobcem podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Soud proto (a to se zřetelem k dále uvedeným závěrům) nepovažoval za potřebné žalobce vyzývat k případné úpravě žalobního petitu.
27. Soud připomíná, že podle § 80 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu proti nečinnosti správního orgánu podat nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marně proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí nebo osvědčení, a není-li taková lhůta stanovena, ode dne, kdy byl žalobcem vůči správnímu orgánu nebo správním orgánem proti žalobci učiněn poslední úkon. Podle § 80 odst. 2 přitom nelze zmeškání této lhůty prominout.
28. Podle § 46 odst. 1 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pak soud usnesením odmítne návrh, jestliže byl podán předčasně nebo opožděně.
29. Zvláštním zákonem, jenž upravuje lhůtu pro vydání rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, je zákon azylu, který v ustanovení § 27 odst. 1 (v rozhodném znění) stanovil, že „rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, nestanoví-li tento zákon jinak, vydá ministerstvo bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 6 měsíců ode dne, kdy byly

poskytnuty údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nebo ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí soudu o zrušení rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany a o vrácení k novému projednání“.

30. Soud ze správního spisu ověřil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 11. 4. 2016, přičemž ke dni 10. 5. 2016 byly poskytnuty údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Počátek plynutí lhůty pro vydání rozhodnutí je proto třeba odvíjet ode dne 10. 5. 2016
31. Soud nepřehlédl, že lhůta pro vydání rozhodnutí může být podle § 27 odst. 2 zákona o azylu z taxativně vypočtených důvodů prodloužena až o devět měsíců, resp. podle § 27 odst. 3 zákona o azylu lze tuto lhůtu ve výjimečných případech pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, prodloužit ještě o další tři měsíce. K takovému prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí však žalovaný v projednávané věci nepřistoupil.
32. Lhůta pro vydání rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany tedy marně uplynula dne 10. 11. 2016.
33. Pokud pak žalovaný 2) Usnesením o přerušení ze dne 7. 4. 2017 řízení o udělení mezinárodní ochrany přerušil, učinil tak cca 5 měsíců poté, kdy již lhůta pro vydání rozhodnutí podle § 27 odst. 1 zákona o azylu uplynula, a kdy již žalobci běžela lhůta pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti v projednávané věci.
34. Nejvyšší správní soud přitom ustáleně judikuje, že pokud správní orgán přerušil řízení až po uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí, nemá toto přerušení za následek obnovení lhůty pro rozhodnutí správního orgánu, a tedy ani nijak neovlivňuje běh lhůty pro podání nečinnostní žaloby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2017, čj. 10 Azs 202/2017 - 52). Z ustálené rozhodovací praxe správních soudů totiž vyplývá, že počátek lhůty pro podání nečinnostní žaloby musí být pro účastníka správního řízení a potenciálního žalobce stanoven jednoznačně, aby se v situaci, kdy lhůta pro vydání rozhodnutí již uplynula, mohl spolehnout, že během jednoho roku od uplynutí uvedené lhůty může skutečně podat nečinnostní žalobu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2013, čj. 5 Ans 4/2012 - 20, č. 2871/2013 Sb. NSS, a ze dne 18. 1. 2017, čj. 8 As 88/2016 - 32).
35. Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 12. 4. 2013, čj. 5 Ans 4/2012 - 20, nebo ze dne 24. 5. 2017, čj. 1 Azs 270/2016 - 32, v tomto směru zdůraznil, že „na běh pořádkové lhůty k vydání rozhodnutí podle § 71 správního řádu či podle zvláštního zákona [...], resp. na její skončení, je navázán počátek běhu procesní lhůty dle § 80 odst. 1 s. ř. s. pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, jejíž zmeškání, jak již bylo konstatováno, nelze prominout (§ 80 odst. 2 s. ř. s.). Počátek lhůty pro podání nečinnostní žaloby proto musí být pro účastníka správního řízení a potenciálního žalobce stanoven jednoznačně, tedy zejména tak, aby v situaci, kdy je nutno na základě dosavadního průběhu správního řízení dospět k závěru, že lhůta pro vydání rozhodnutí již uplynula, se mohl spolehnout na to, že nyní může během jednoho roku od uplynutí uvedené pořádkové lhůty - a za splnění ostatních procesních podmínek - skutečně podat nečinnostní žalobu. Výklad stěžovatelky by naopak mohl účastníkovi přivodit překvapivou situaci, kdy teprve následně, po přerušení správního řízení, k němuž by došlo již po uplynutí lhůty pro vydání správního rozhodnutí a tedy již za běhu lhůty pro podání nečinnostní žaloby, by došlo k jakémusi „obnovení“ pořádkové lhůty, která by podle tohoto výkladu teprve začala běžet po skončení přerušení správního řízení, což by mohlo vést k závěru, že nečinnostní žaloba případně již řádně podaná před přerušením správního řízení, má být nyní hodnocena

jako předčasná. Takový závěr je z hlediska právní jistoty účastníka správního řízení, jemuž má být poskytnuta soudní ochrana před nečinností správního orgánu, nepřipustný. V dané situaci účastník řízení jistě může podat odvolání proti usnesení správního orgánu o přerušení řízení, jak učinili žalobci v předmětné věci, což ovšem nic nemění na tom, že lhůta pro podání nečinnostní žaloby již počala běžet uplynutím lhůty pro rozhodnutí správního orgánu...“ Pojem „lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí“ nelze proto ze strany soudu vykládat extenzivně. Při extenzivním výkladu by správní orgán mohl lhůtu pro vydání rozhodnutí libovolně prodlužovat, čímž by významně ztěžoval účastníkům řízení možnost obrany před nečinností (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2017, čj. 9 Azs 344/2016 - 22).

36. Tyto závěry lze plně aplikovat i na projednávanou věc.
37. Soud proto uzavírá, že vydání Usnesení o přerušení po marném uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí nebylo způsobilé ovlivnit běh lhůty podle § 80 odst. 1 s. ř. s.
38. Žalovaný 2) byl nečinný již okamžikem, kdy mu uběhla lhůta pro vydání rozhodnutí, neboť stanovenou lhůtu pro vydání rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany překročil a předmětné řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobci přerušil až po jejím uplynutí. Proto bylo namístě, aby žalobce i přesto, že řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo žalovaným 2) přerušeno, jednak včas požádal o přijetí opatření proti nečinnosti a jednak v návaznosti na to podal žalobu na ochranu proti nečinnosti. Lhůta pro podání žaloby tedy žalobci marně uplynula v listopadu 2017, žalobce žalobu na ochranu proti nečinnosti podal teprve v únoru 2018.
39. Soud se rovněž neopomenul zabývat otázkou, zda shora uvedené závěry nevedou nepřipustně k odepření přístupu žalobce ke spravedlnosti. Dospěl však k závěru, že ten není bezbřehý a je v daném ohledu ústavně konformním způsobem omezen zákonem, konkrétně lhůtou pro podání žaloby (srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2019, čj. 8 Azs 238/2018 - 43). Zmeškání lhůty pro podání nečinnostní žaloby pak nelze v souladu s výše uvedeným ze strany soudu prominout či „zmírňovat“ extenzivním výkladem, a to ani v případě, že žalobce jako účastník řízení je cizincem a osobou neznalou práva. Žalobce byl ostatně od počátku správního řízení v této věci právně zastoupen.
40. Soudu proto nezbylo, než žalobu v této části podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítnout pro její opožděnost.
41. Soud o podané žalobě rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s takovým postupem souhlasili.
42. Výrok o nákladech řízení vychází jednak z ustanovení § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., když žádný z účastníků řízení nemá nárok na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. V části, v níž byla žaloba zamítnuta, pak žalobce neměl ve věci úspěch, a proto mu ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. ani v této části nenáleží vůči žalovaným náhrada nákladů. Žalovaným pak žádné náklady řízení v projednávané věci v části, v níž měli úspěch, nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího

správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 21. března 2019

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu